

Sidst vi havde møde i Nordisk Råd, kom formanden og fortalte om, hvordan de så på bl.a. problemet om, at man slet ikke får den samme behandling i sundhedsvæsenet, hvis man ringer om, at man har et psykiatrisk problem, som man får, hvis man ringer om, at man har en fysisk sygdom. Det kan være en barriere, som fører til, at nogle måske går ud og begår nogle forbrydelser, som kunne have været undgået, hvis de var kommet i behandling, da de prøvede at kontakte behandlingssystemet. Så der er meget at tage fat på, når vi kommer til indholds delen.

Men da det her jo kun er en konsekvensrettelse af strukturreformen, vil vi blot undlade at stemme til lovforslaget, da vi jo er imod strukturreformen som sådan.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det er jo rigtigt, som det er blevet sagt, at dette lovforslag ene og alene er en konsekvensændring af reglerne om retspsykiatri som følge af kommunalreformen. Det kommer vi så med her i god tid, inden kommunalreformen træder i kraft. Så vi er jo på sikker, sikker grund, og jeg er glad for, at alle partier kan støtte lovforslaget.

Så vil jeg sige om den underliggende problemstilling, at den deltager jeg meget gerne i en diskussion om. Jeg kan forstå på fru Karen Klint, at det har været problematisk at få clearet et tidspunkt for et samråd. Nu har der jo været stor effektivitet i Folketingets behandling af de fire forslag, jeg har haft her til formiddag. Vi kan næppe nå at indkalde samrådet med så kort varsel, men ellers kunne det være fristende at bruge den overskudstid, vi i fællesskab har præsteret.

Det kan jeg så ikke tilbyde, men jeg kan tilbyde i stedet at bruge den tid, jeg nu pludselig har fået her frem til frokostpausen, til at gå hjem på mit kontor og sørge for, at vi får løst det praktiske kalenderproblem, sådan at vi hurtigst muligt kan møde hinanden i Sundhedsudvalgets regi.

Det tilsagn vil jeg gerne give, ligesom jeg i øvrigt også gerne vil give et tilsagn om at svare på, hvad der måtte være af spørgsmål i relation til lovforslaget her. Jeg forudser, at det næppe bliver mange.

Formanden:

Tak til indenrigs- og sundhedsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.43

Mødet genoptaget kl. 13.04

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 17: Forslag til lov om ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov mv. (Definitioner af forskelsbehandling, chikane og seksuel chikane, ophævelse af lofter for godtgørelse mv.). Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsat 5/10 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Charlotte Antonsen (V):

Venstre kan klart støtte forslaget her om at forbedre mulighederne for at sikre ligebehandling af mænd og kvinder både med hensyn til beskæftigelse og i forbindelse med barselorlov.

Forslaget går ud på, at man skaber større klarhed. F.eks. bliver det sådan, at det kommer til at stå mere klart, at når man efter endt barsel vender tilbage til sin arbejdsplads, er man sikker på at få enten det samme eller et tilsvarende job.

Det skaber også større klarhed om definitionerne af, hvad indirekte og direkte forskelsbehandling betyder, ligesom sex og sexchikane også bliver klart.

Dernæst hæver vi loftet for, hvad man kan få i godtgørelse, hvis loven bliver overtrådt, og sammenlagt er det en klagørelse af nogle fornuftige bestemmelser om ligebehandling. Vi er meget glade for, at EU laver regler på det her område, fordi det jo sikrer, at kvinder og mænd stilles lige ikke alene i Danmark, men i hele Europa. Så et klart ja fra Venstre.

Kl. 13.05

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Kim Mortensen som ordfører.

Kim Mortensen (S):

Jeg skal i fravær af vores sædvanlige ligestillingsordfører, fru Kirsten Brosbøl, læse ordførertalen op for hende.

Socialdemokraterne støtter ethvert initiativ, som kan bidrage til øget ligestilling mellem mænd og kvinder i Danmark. Vi kan naturligvis også støtte implementeringen af dette direktiv.

Det er positivt, at vi nu får en definition af seksuel chikane og ikke mindst af både direkte og indirekte forskelsbehandling. Samtidig bliver det slået fast, at instruktionen til forskelsbehandling er at betragte som forskelsbehandling, og det understreges, at offentlige myndigheder har pligt til at indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning. Men vi må sige, at det er aldeles utilfredsstillende, at regeringen har overskredet tidsfristen med implementeringen af dette direktiv, som blev vedtaget for 3 år siden.

EU har en stor del af æren for den ligestillingslovgivning, vi har i Danmark, og nu får vi altså yderligere forbedringer på baggrund af et EU-direktiv.

I forbindelse med direktivets artikel 8a om oprettelse af et eller flere organer til fremme af evaluering, overvågning og støtte for ligebehandling er det vores opfattelse, at regeringen ikke lever op til direktivets forpligtelser. Socialdemokraterne mener, at der i høj grad er brug for et uafhængigt organ, der kan forestå disse opgaver, og beklager, at regeringen i 2002 nedlagde Videnscenter for Ligestilling, som netop varetog en række af disse funktioner.

Vi ønsker at genetablere et nyt videnscenter for ligestilling, som udover at indsamle og udarbejde viden om ligestilling også skal varetage en

informations- og debatforpligtelse samt mulighed for at komme med henstillinger.

Der er også grund til at se på, hvorvidt Ligestillingsnævnet kan styrkes, f.eks. i forbindelse med sanktionsmuligheder. Vi ser også gerne en styrkelse af nævnet, således at det kan fungere som et klageorgan, også for klagesager, der vedrører lovbestemmelser, samt sager, der hører under amter og administrative myndigheder, eksempelvis Forbrugerombudsmanden.

Desværre er der jo fortsat store problemer med ligestilling på arbejdsmarkedet.

Med denne præcisering af loven får vi skrevet nogle vigtige definitioner ind i loven, hvilket er positivt, men Socialdemokraterne vil gerne et højere ambitionsniveau hos regeringen, hvad angår lovgivning på ligestillingsområdet. Derfor håber vi også, at regeringen igen vil være med til at få Danmark i front på ligestillingsområdet.

Socialdemokraterne kan på den baggrund støtte forslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Forslaget her gennemfører EU-direktivet fra 2002, der ændrer ligebehandlingsdirektivet fra 1976.

Det har tidligere været sådan, at Dansk Folkeparti synes, at der er kommet for mange direktiver fra EU, der også griber ind i den måde, vi aftaler arbejdsmarkedet på herhjemme. Vi synes jo godt, vi kunne klare den slags, uden at det skulle ske ved et direktiv, men lad det nu være, nu er det kommet. Og Dansk Folkeparti har den holdning, at vi tager stilling fra direktiv til direktiv.

Forslaget her præciserer så retten til tilbagevenden efter forældreorlov, således at EU-retten på kønsligestillingsområdet effektiviseres. Ændringen bringer herunder kønsligestilling i overensstemmelse med det etniske ligebehandlingsdirektiv og beskæftigelsesdirektivet. Det betyder, at det lovfæstes, at forskelsbehandling også omfatter chikane, sexchikane og instruktion om forskelsbehandling.

Forbuddet mod forskelsbehandling udvides til også at gælde i forbindelse med medlemskab af faglige organisationer samt branche- og erhvervsorganisationer. Derudover lovfæstes retten til at vende tilbage til samme eller tilsvarende arbejde, efter at forældrene har udnyttet deres ret til fravær efter lovens § 7.

Beskyttelse mod forskelsbehandling udvides til ikke blot at gælde mod afskedigelse, men også enhver anden ufordelagtig behandling eller følge, når der er fremsat krav om ligebehandling. Samtidig ophæves lovens maksimumgrænser for godtgørelse, der kan tildeles i forbindelse med overtrædelse af ligebehandlingsloven.

Som sagt er Dansk Folkeparti ikke så begejstrede for alle de her direktiver, vi tager stilling fra sag til sag, og vi har ikke noget imod de ændringer, der kommer med det her direktiv. Derfor kan vi støtte forslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken med hr. Jakob Axel Nielsen.

Kl. 13.10

Jakob Axel Nielsen (KF):

Lovforslaget her ændrer i virkeligheden ikke gældende ret ret meget, men er en kodificering af, hvad der allerede er gældende ret. Derfor tjener det jo det meget prisværdige formål, at man sørger for, at befolkningen ikke er i vildrede om, hvad ret er.

For det første er der denne her ophævelse af 78-ugers-grænsen, og det er min bestemteste opfattelse, at det ikke vil ændre noget ved praksis, fordi praksis i forvejen ligger på maksimalt 12 måneders godtgørelse – der er enkelte domme, der ligger over.

Det andet er, at det er meget fint, at vi får en definition i loven af chikane og seksuel chikane, men det er også definitioner, som retssystemet har arbejdet med. Og det, man skal lægge mærke til her både i § 5 og i § 6 er ordet uønsket. Det vil altså sige, at så længe der er en eller anden ønsket adfærd, så er det medmenneskelig, almindelig omgangstone. Det, man skal undgå, er, når noget er uønsket i forbindelse med andre mennesker.

Her vil jeg sige, at grænserne for, hvad der er ønsket/uønsket, når det kommer til konkrete sager, er og bliver et domstolsanliggende. At få en anklage om chikane eller seksuel chikane på sig er en alvorlig sag for både den, det går ud over, og naturligvis også den, der står anklaget, og derfor er det et domstolsanliggende at vurdere – ganske som det i øvrigt også er i dag, og det er der ingen ændringer i – om noget er uønsket eller ikke ønsket.

Jeg er glad for Socialdemokratiets opbakning til forslaget i sin helhed, men jeg skal lige bemærke, at det der med at få et uafhængigt organ

har jeg ikke meget tillid til i denne her sammenhæng. Vi skal ikke trække kompetencerne væk fra domstolene.

Det næste, man kan sige, er, at der sker en præcisering af barslende og adoptanters ret til at vende tilbage til samme job. Det var også, hvad der var ret før, men vi skal holde os for øje, at det jo altså er job, der ikke må forsvinde som følge af kvindens egne forhold, det, at en arbejdsplads ryger til Kina, eller hvad ved jeg, andre uheldige ting, men så længe det er begrundet i virksomhedens egne forhold, så har det heller ikke nogen indflydelse på det. Man har altså ikke ret til at få sit job tilbage, hvis det er røget til Kina, men man har ret til at få sit eget job tilbage, i det omfang det findes på den pågældende virksomhed. Heri er der heller ingen ændringer.

Jeg hilser meget velkommen, at man nu præciserer, hvad der hele tiden har været ret, så folk ikke svæver i vildfarelse om deres rettigheder.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi går videre. Så er det fru Elisabeth Geday som ordfører.

Elisabeth Geday (RV):

Jeg er rigtig glad for at få sådan en anledning til at prise vores EU-samarbejde. Det er jo på sådan nogle områder som ligeløn og ligebehandling, at vi kan glæde os over, at vi faktisk via EU-systemet har fået vores egen danske lovgivning, som i højere grad sikrer ligebehandling mellem mænd og kvinder.

Der er mange, der går og tror, at vi i Danmark og i Skandinavien er foregangslande på det her område, men når det gælder lovgivning om mænd og kvinder og ligebehandling og ligeløn, så er det faktisk fra EU, at vi har fået vores lovgivning. Og det er jeg rigtig glad for.

Den lov, vi skal have med at gøre her i dag, er en lov, der ajourfører de direktiver, som er vedtaget i EU, sådan at vores lov svarer til det, man har vedtaget på EU-plan. Og samtidig fører den den ajour med en række praksisafgørelser.

Det er jo sådan, at når vi implementerer, eller når vi gennemfører EU-direktiver, så har vi en aftale om at gøre det som minimumsdirektiver, det vil sige, at vi ikke begynder at bruge denne her lejlighed til at komme med alle vores andre gode ønsker om at styrke ligestillingsarbejdet. Og derfor vil jeg på nuværende tidspunkt ikke stå og tilkendegive, hvor vi ønsker yderligere opstramminger, men bare glæde mig over, at EU af sig selv strammer op på den danske lovgiv-

ning og arbejder i retning af større ligebehandling af mænd og kvinder.

Med de ord vil jeg tilslutte mig det lovforslag, vi har her.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og så går vi videre i ordførerrækken. Den næste er hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Jeg skal ikke føje så meget til, hvad den radikale ordfører har sagt.

SF kan også støtte forslaget. Vi er dog ikke enige i den aftale, en række partier har lavet om blot altid at foretage minimumsimplementeringer. Det er blot til orientering. Det er ikke en linje, vi støtter. Vi mener faktisk, der ofte kan være behov for at gå videre. Men når EU nu her har hjulpet os lidt på vej i en konkret sag, så skal vi selvfølgelig ikke være afvisende heroverfor.

Kl. 13.15

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Da Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

Generelt ser Enhedslisten dette forslag som en lille forbedring af den situation, der er på området, og derfor kan vi godt støtte forslaget. Især hæfter vi os ved, at rettighederne for forældre på orlov, der vender tilbage til jobbet, slås fast, at der indføres bedre mulighed for godtgørelse, altså ophævelse af maksimumgrænsen for erstatning, og så pointeringen af princippet om, at det offentlige aktivt skal indtænke ligestilling i planlægning og forvaltning, altså det, der med et fint nyt dansk ord hedder mainstreaming.

Lovforslaget er, som andre har været inde på, en minimumsimplementering af et EU-direktiv. Det understreges jo mange gange i det høringsnotat, vi har fået, og betyder, at flere af de forslag, der er kommet til at præcisere reglerne, afvises. Som eksempel har AC i deres høringssvar foreslået, at loven skal præciseres, så det bliver tydeligt, at loven også omfatter chikane og mobning mellem personer af samme køn. Men det afviser ministeren i høringsnotatet med henvisning til, at retspraksis både i EU og i Danmark er sådan, at sexchikane mellem personer af samme køn er omfattet.

Vi synes godt, man kunne lave den præcisering i loven, så man også, når man læser loven, kan se, at retstilstanden er sådan. Vi synes, det er lidt mærkeligt at henvide til, at det skulle være et brud på minimumsimplementeringen, at man præciserer lovteksten.

Noget andet er så, at flere i høringssvarene har udtrykt bekymring for formuleringen i § 1, stk. 3, hvor der står: »Direkte forskelsbehandling på grund af køn foreligger herunder ved enhver form for negativ forskelsbehandling i forbindelse med graviditet og under kvinders 14 ugers fravær efter fødslen.« Flere er i høringssvarene er bange for, at den formulering mod hensigten kan komme til at betyde indskrænkning i rettighederne, fordi man er bange for, at beskyttelsen så ikke kommer til at gælde ud over de 14 ugers orlov. Og derfor vil vi gerne høre, om ministeren vil garantere, at den formulering i lovteksten ikke betyder nogen forringelser af rettighederne, og også høre, om ministeren vil være villig til at ændre på lovteksten, så det bliver meget tydeligt, også i lovteksten, at der ikke er tilsigtet nogen forringelser.

Så er der så det, som det også er påpeget flere steder, at EU-direktivet faktisk kræver, at der oprettes organer, der kan fremme, evaluere og overvåge arbejdet med ligestilling. Det er jo noget, vi har diskuteret flere gange før. Vi er godt klar over, at der er mange institutioner i Danmark, der arbejder med ligestillingsspørgsmål, men fra Enhedslistens side støtter vi, at man skal styrke Ligestillingsnævnet og på den måde være med til at sikre, at de ambitioner, man har på området, ikke blot bliver tom luft, men faktisk bliver gennemført. Og vi håber, det snart kan lykkes at få et flertal for at få et organ, der faktisk også kan tage nogle af de her sager med større styrke, end det sker i dag.

Men altså samlet set støtter vi forslaget.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ligestilling mellem mænd og kvinder er et grundlæggende princip både i EU-Traktaten og i EF-Domstolens praksis. EU's ligebehandlingsdirektiv for køn er fra 1976 og blev i 2002 ændret ved det direktiv, vi står for at skulle gennemføre i dansk ret.

I den mellemliggende tid har vi set ny EU-regulering på arbejdsmarkedet med forbud mod forskelsbehandling efter andre kriterier end personernes køn, direktiver, som vi i Danmark har gennemført med den danske forskelsbehand-

lingslov. Mere end 50 domme er nu også afsagt af EF-Domstolen på ligebehandlingsdirektivets område. Det er denne retsudvikling, som danner baggrund for direktivændringen. Den kan altså ses som en modernisering af det nu næsten 30 år gamle direktiv og en kodificering af de fortolkninger, der er afklaret gennem retspraksis.

Ændringerne i det underliggende direktiv for vor danske ligebehandlingslov må uvægerligt også føre til tilpasninger og kodificeringer i loven. Samtidig indeholder lovforslaget en præcisering af retten til at vende tilbage efter endt forældrerlov i overensstemmelse med den europæiske rammeaftale, der er indgået af de europæiske arbejdsmarkedsparter og efterfølgende ophøjet til generelt EU-direktiv.

Kl. 13.20

Hovedindholdet i lovforslaget er dermed særlig: for det første en indsættelse af legale definitioner for direkte og indirekte forskelsbehandling, sexchikane og anden chikane i relation til en persons køn, for det andet en præcisering af forældres ret til at genindtræde i deres stilling efter barsel- og forældrerlov i medfør af loven og for det tredje en ophævelse af lovens lofter for godtgørelsesniveauet.

I overensstemmelse med det danske princip om minimumsimplémentering, som bl.a. har til formål at værne om den danske arbejdsmarkedsmodel, herunder overenskomstsystemet og parternes mulighed for selv at gennemføre direktiver ved egne overenskomster, går lovforslaget ikke videre end de underliggende direktiver. Det er min opfattelse, at vi med ændringerne får mere tydelige regler og dermed også et forbedret beskyttelsesniveau i ligebehandlingsager, herunder ved at indsætte mere præcise definitioner af sexchikane og ved udvidelsen i lovens anvendelsesområde.

Jeg vil slutte med at takke de ordførere, der allerede har kunnet støtte forslaget, og jeg er sikker på, at uafklarede spørgsmål vil kunne løses under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-

tragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 16: Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Forlængelse af den midlertidige suspension af bidraget til Særlig Pensionsopsparing og hjemmel til ny ATP-bidragssats – D-bidrag).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 5/10 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Marion Pedersen (V):

Denne lov omhandler to ting. Første del af forslaget omhandler ATP-satserne, og det er sådan set det, vi skal beskæftige os med. Det er en forlængelse af de overenskomstforhandlinger, der fandt sted i foråret, hvor der var flere organisationer, der aftalte en bidragsforhøjelse af ATP-satserne.

Men for at det, som de har aftalt, skal kunne træde i kraft, er vi i Folketinget nødt til også at ændre loven. Da der er tale om, at vi stiller den gruppe af lønmodtagere, der er omfattet af de pågældende overenskomster, bedre, når de engang skal på pension, kan Venstre fuldt og helt støtte op om dette.

Anden del af forslaget omhandler en fortsat suspension af SP-bidraget. Og som sidst foreslår regeringen en yderligere suspension i 2 år, altså for 2006 og 2007. Den oprindelige ordning blev indført for at dæmpe forbruget og den første suspension for at lette det igen. Regeringen ser med den økonomi, vi i dag har i Danmark, ingen grund til at stramme op igen, og derfor foreslås så en yderligere forlængelse.

Venstre kan også fuldt og helt bakke op om denne del af forslaget.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren. Og så er det fru Jytte Andersen, som er ordfører.